Tunturilatu

2/2013

Satu Ojala





Utö tarjosi parastaan

Suomen eteläisin kolkka ei olisi voinut tarjota enää parempia puitteita Tunturiladun kevätpäiville. Aurinko paistoi ja tyyni sää houkutteli väkeä säntäämään ulos aina kun siihen tarjoutui tilaisuus.

6-7





Telttailua Mansessa 3



Pihtsus lumessa 6



Softshelliä pintaan 8



Tutuissa maisemissa 12

PUHEENJOHTAJALTA

Avainasioita



Avainasia I:
Teimme Utön saarella juhlavan päätöksen hakea Suomen Ladulta oikeutta järjestää vuoden 2014 Erävaelluksen SM-kisoja. Kisat – jos ne meille myönnetään – pidettäisiin mahdollisimman kaukana Utöstä eli kotona Lapissa.

Nämä kisat – edelleen jos ne meille myönnetään – ovat iso haaste olkoonkin, että kokemusta niiden järjestämisistä on vuosien varrella karttunut monistakin kisoista. Eli osaamista talossa on olkoonkin, että uutta järjestäjäsukupolvea pitää saada remmiin mukaan.

Varsinaisen ydinosaamisen lisäksi pitää myös löytyä kosolti monenlaista muuta osaamista elikkä tuhottomasti sitoutunutta rastiväkeä, huoltoväkeä ja muuta väkeä. Toivon mukaan tätä väkeä saadaan mukaan muistakin yhteisöistä mutta jo nyt on kyllä syytä osoittaa teille, hyvät jäsenet, harras toive, että merkkaatte tämän tapahtuman allakoihinne alkusyksyyn 2014 siltä varalta, että kutsu käy.

Olisi itse asiassa huima juttu järjestää samaan yhteyteen iso tunturilatulainen kokoontuminen, jonka sivutuotteena tulee erävaelluskisat.

Tai vaikka vuoden 2014 susiaiset samaan myttyyn.

Avainasia II:
Suomen Latu puolestaan järjesti kevätliittokokouksensa yhteyteen mojovan järjestökoulutuspäivän. Oli konfliktien ratkaisua, oli toimintasuunnitelmaa, oli yhdistysten tuloja ja verotusta, jäsenhankintaa ym.

Kiitokset päivästä.

Kuuntelin mm. Asikaisen Mikan toimintasuunnitelmasessiota. Sen päätteeksi oli selvää, että kun yhdistyksellä tai kerholla on hyvä ja riittävän yksityiskohtiin saakka mietitty toimintasuunnitelma, homma on jo puoleksi hoidettu ja se loppu sujuu helposti.

Kerhojen toimintasuunnittelu on suurelta osin retkiohjelman etukäteen miettimistä tavalla tai toisella yhdessä kerhon jäsenten kanssa ja asioiden toteutuksen vastuuttamista kerhotoimikunnan jäsenille tai muille.

Kun se on tehty, kerho toimii itsestään.

Avainasia III:
Elokuun lopussa 31.8. tänä vuonna vietetään valtakunnassa ensimmäistä kertaa Suomen luonnon päivää.

Sen tarkoitus on juhlia luontomme tuomaa iloa ja oivaltaa sen hyvinvointia edistävä vaikutus. Suomen luonnon päivän aikana järjestetään retkiä ja tapahtumia eri puolilla Suomea jokaiselle luonnosta kiinnostuneelle.

Päivän viralliset järjestäjät ovat Metsähallituksen luontopalvelut, Suomen ympäristökeskus SYKE, Suomen luonnonsuojeluliitto ja Biologian ja maantietoon opettajien liitto BMOL.

Toivon, että Tunturilatu kerhoinensa ottaisi – ehkä hiukan näin viime metreillä toiminnan suunnittelua ajatellen – tuon päivän erityiseksi kiinnekohdakseen tämän vuoden toimintakalenterissa, jos ei se siellä vielä ole.

Ympärillämme oleva suomalainen luonto on niin arvokas ja kaunis elementti, että kerran vuodessa kannattaa omistaa yksi päivä sille eikä millekään muulle.

Ja meillä se on verissä.

Tulosmaa

Jokamiehen oikeudet kiertueella

- tervetuloa keskustelemaan!

Suomen Ladun ja MTK:n järjestämä 20 yleisötilaisuuden sarja *Jokamiehenoikeudet* kiertueella kulkee alkukesällä ja syksyllä ympäri Suomen.

Kiertue toteutetaan osin ympäristöministeriön rahoituksella ja se pohjautuu *Jokamiehenoikeudet ja toiminen toisen alueella. Lainsäädäntää ja hyviä käytäntöjä.* (Ympäristöministeriön julkaisuja SY30/2012).

Tilaisuuksista puolet on **kansalaistilaisuuksia,** joihin ovat tervetulleita kaikki asiasta kiinnostuneet. Kansalaistilaisuudet järjestetään arkisin pääsääntöisesti klo 18-20.

Ammattilaistilaisuudet on suunnattu alueellisen ja maakunnallisen hallinnon ihmisille, kuntapäättäjille, kaavoittajille, liikuntatoimelle, harrastusjärjestöjen ammattilaisille, poliisille jne.

Molempiin, sekä kansalaistilaisuuksiin että ammattilaistilaisuuksiin, voivat kuitenkin osallistua kaikki halukkaat näkökulmasta riippumatta! **Tilaisuuksiin on vapaa pääsy.**

”Luvassa on tiukkaa asiaa ja vapaata keskustelua jokamiehenoikeuden antamasta mahdollisuudesta liikkua ja oleskella luonnossa toisen maalla”. Kansalaistilaisuuksien tavoite on antaa täydellinen tietopaketti kaikille luonnossa ja luonnon kanssa työtä tekeville sekä tietenkin luonnossa liikkujille. Ammattilaistilaisuuksissa painotetaan enemmän liikkumisen oikeudellista taustaa ja maankäytön vaikutusta jokamiehenoikeuteen.

Jollain paikkakunnilla on samana päivänä sekä kansalaisettä ammattilaistilaisuudet.

Alustava aikataulu kiertuepaikkakunnille:

Espoo	su	08.09.2013	13.00-15.00
Espoo	päätöstilaisuus		
Hyvinkää	ma	09.09.2013	18.00-20.00
Hämeenlinna	ke	18.09.2013	10.00-12.00
Joensuu	ma	21.10.2013	18.00-20.00
Jyväskylä	ke	05.06.2013	17.00-19.00
Jyväskylä	ke	05.06.2013	10.00-12.00
Kajaani	pe	18.10.2013	18.00-20.00
Kokkola	ke	25.09.2013	18.00-20.00
Kuopio	ti	22.10.2013	10.00-12.00
Lappeenranta	ti	11.06.2013	10.00-12.00
Oulu	to	17.10.2013	10.00-12.01
Pori	ti	16.07.2013	15.45-17.00
Rovaniemi	ke	04.09.2013	10.00-12.00
Savonlinna	ti	11.06.2013	18.00-20.00
Sodankylä	ma	02.09.2013	18.00-20.00
Tampere	ti	17.09.2013	18.00-20.00
Tampere	ti	17.09.2013	10.00-12.00
Turku	ma	03.06.2013	18.00-20.00
Turku	ma	03.06.2013	10.00-12.00
Vaasa	ke	25.09.2013	10.00-12.00

Katso tarkemmat osoitteet osoitteesta
www.suomenlatu.fi/jmo

SUOMEN LATU · Ympäristöministeriö Miljöministeriet Ministry of the Environment · MTK



Susikyrön huoltorakennukselle etsitään nimeä

Irma Rytkölä



Syksyllä valmistuva huoltorakennus on vielä nimeä vailla.

Uusi, uljas huoltorakennus valmistuu ensi kesän aikana. Tunturiladun kevätpäivillä Utössä rakennuksen nimiasia oli alustavasti esillä. Saamelaistoimikunta on saanut tehtäväkseen etsiä saamelaisperäistä ilmaisua, joka mahdollisesti tulisi kysymykseen. Tunturilatulaisilla on nyt tilaisuus sanoa mielipiteensä.

Toimikunta otti Utössä esille viisi vaihtoehtoa:

Uudisrakennuksesta on koko ajan puhuttu huoltorakennuksena, joka saameksi ilmaistuna olisi **fuolahus huksehus.** Niinpä fuolahus nimitys on jo kulkenut rakennuspiirustuksissa.

Fuolahus tarkoittaa huoltoa ja holhousta, fuolahit = huolehtia. Huksehus taas on rakennus ja hukset = rakentaa.

Ruoktu on pohjoisessa kulkijoille tuttu ilmaus, esim Suomun ruoktu, Muotkan ruoktu. Ruoktu tarkoittaa kotia. Uuden rakennuksen nimi voisi olla **Susiruoktu.**

Áiti on varastorakennus eli aitta. Ehkä tämä on liian lähellä Aihki-nimeä ja ehkä myös vääntyisi suomen äitinimeksi.

Bákti on kallio, kalliojyrkänne, pahta, järkäle. Uusi rakennus on suurelta osin Kallion Pekan aikaansaama. Tämä voisi vallan hyvin näkyä nimessä. Miten olisi **Susibákti**? (b äännetään p:ksi). Utössä ainoastaan tähän nimitykseen oli ilmestynyt kaksi kannatusviivaa. Tietysti talo voisi yksinkertaisesti olla Aihkin tapaan **Pahta** (ei olisi hankalia kirjaimia eikä vieraita sanoja).

Tunturiladun kämppätoimikunta on nimittänyt uudisrakennusta Pekan Oskariksi jo olemassa olevien Susi-Oskarin ja Koira-Oskarin mukaan. Utössä moni oli sitä mieltä, että eiköhän Oskareita ole jo liikaa. Oskarin merkitys on jo nuoremmille tunturilatulaisille hämärän peitossa; ei enää tiedetä että Susikyrön tonttimaa on ylikyröläiseltä Kyrön Oskarilta aikoinaan ostettu.

Muitakin vaihtoehtoja nimeksi on:

silljovisti, olgovisti = piharakennus

rádju = varasto, säilö

tarkoittaa myös myötäjäiset rádja = raja

vuorká = säilö; vuorkut = talletella, korjata talteen, panna säilöön

sávdnji tai **sávdni** = sauna; on turhan vaikea sana, vaikka rakennuksessa sauna onkin

stohpu = tupa, mökki, huone **uvdnastohpu** tai **biisestohpu** = takkatupa

barta = mökki, pirtti, tupa

bártai = huono-onninen; bárti = onnettomuus

gievkkan = pirtti

latnja = huone, (sydämen) kammio; olisiko **Susilatnja** hyvä?

beassi = pesä **goahti** = karhunpesä, myös kota; **biedju** = ketunpesä, -kolo;

barra = oravanpesä; **lottibeassi** = linnunpesä. Sudenpesä olisi ehkä **gumppebiedju.**

Ehkä näistä löytyy joku jota voidaan soveltaa nimeksi.

Jokaisella tunturilatulaisella on nyt mahdollisuus ehdottaa omaa suosikkiaan tai keksiä joku muu sopiva nimi.

Ilmoittakaa ajatuksenne nimiasiasta mieluimmin mahdollisimman pian Ritvikselle joko puh.0405521037 tai ritva.k.loimio@jyu.fi tai postitse Puistototori 6 as.16, 40100 Jyväskylä.

Yhteydenottojanne jää odottelemaan

Ritvis

Ovtsilaisten kuulumisia

Niin mitäpä tänne Keski-Suomeen kuuluu… Kunnon luminen talvi on takana ja hiihdetty on enemmän tai vähemmän.

Lumi haihtui vauhdikkaasti ja narsissit, krookukset ja monet muutkin kukat nostavat jo päitään. Lintujen konsertti on alkanut. Tourujoella seilasi komea laulujoutsenpari.

Ovtsilaisten ohjelma on sujunut tutusti nuotitettuna. Helmikuun kerhoillassa meitä ilahdutti eläväisen värikkäillä kertomuksillaan alkuaan Sodankylän poika **Ahti Vielma**, jyväkyläläinen poliitikko ja kirjailija.

Perinteinen talvitapahtumamme maaliskuun aurinkoisena päivänä sai väen liikkeelle Haristuvalle. Pikku Elmerin kissa sai pilkkikisan kaloja ja ovtsilaisten massut täyttyivät Kirsin paistamilla letuilla. Sanomattakin selvää, että hauskaa meillä oli.

Haristuvalla tapaamme taas toukokuun alussa ja aloittelemme kesäkautta. Sitten myöhemmin seuraa majan siivoustalkoot ja tietysti monet kesäiset saunaretket.

Mutta sitä ennen on kerrottavaa: ovtsilaisten pitkä hiihtovaellus Saariselällä onnistui säiden puolesta ja muutenkin erinomaisesti, vaikka aiottu 150 km:n hiihtomäärä ei tullutkaan täyteen.

Yritin saada vaeltajista tähän oheen kuvan, mutta kuvat ovat videofilmillä, joten katselkaa nyt sielunne silmillä aurinkoista hankien hohtoa ja tunturimaassa ahkioita vetävää porukkaa. Itse kukin tunturilatulaisista on varmasti viime viikkoina kokenut samaa autuutta!

Kesäkuussa aiomme lähteä kulkemaan Laulavan mörön luontopolulle Sumiaisiin. Ehkä yhteinen kanoottiretkikin onnistuu myöhemmin tänä kesänä.

Elokuun loppupuolella on vuorossa kerhojen välistä yhteistyötä eli teemme vihttalaisten kanssa viikonloppuretken Salamajärven kansallispuistoon.

Susikyrön talkoot vetävät tietysti meikäläisiä Lappiin. Ainakin viimeistään ovtsilaisten kerhoviikolla (viikko 37) meidät löytää toivottavasti runsaslukuisina Susikyröstä.



Oma tukikohtamme Haristupa Hannele Vaahtialan ”ikuistamana”.

Ja onhan siellä vielä susiaisetkin.

Syksyn kerhoiltaan aiomme pyytää tikkakoskelaista Yrjö Teeriahoa kertomaan uuden kirjansa tarinoita Luppo-Matista, Meänteisestä ja Itäkairan prinsessasta.

Uunituore teos *Itäkairan prinsessa- Koilliskaran kuuluja kulkijoita* julkistetaan 29.4. Inarin Siidassa (katso Inarilainen nro 16, 17.4.2013, s.8).

Niin – kyllä se kesä pian tulee, uskokaa pois, vakuuttaa jo kesästä tänä vuonna nauttinut

Ritvis

Kolbman retkikuulumiset

Harvinaisen hieno talvi on innostanut kolbmalaisia harrastamaan hiihtoretkeilyä lähimaastoissa. Pirkanmaalla lunta on levittäytynyt kaikkialle maastoon, jopa tuuheiden kuusten alle. Kovin runsaasti lunta ei ole ollut, mutta sen verran, että umpihankihiihdot ovat olleet kunnon kahlaamista.

Tammikuussa hiihtelimme ensin Birgitanpolun maisemissa ja toisella kerralla Hervannanmaalla jäljittämässä siellä kulkevaa sutta. Helmikuinen hiihto Velaatan kodalle olikin jo vesihiihtoa järvellä.

Tammi- helmikuun harmaat auringottomat päivät vaihtuivat maaliskuussa yöpakkasiin ja jatkuviin upeisiin auringon paisteisiin.

Olosuhteet järvillä hiihtelyyn olivat erinomaiset ja niitä hyödynnettiin mm. Roineella ja Näsijärvellä.

Talviretkeilykoulutus oli yhden kerhoillan aiheena ja oppia sovellettiin viikkoa myöhemmin Näsijärven jäällä kahden yöpymisen vaelluksella.

Toinen yöpyminen Näsijärven jäällä Siilinkarin majakan luona oli varmasti kaikille unohtumaton. Parin kilometrin päässä loistivat kaupungin valot ja äärettömyydessä kirkas tähtitaivas. Sunnuntaiaamuna sadat kaupunkilaiset lenkkeilijät ihmettelivät Siilinkarin telttakylää.

Vaelluksia Lapissa olemme tehneet mm. kaamoksen aikaan Kilpisjärvellä ja maaliskuussa Itäkairassa. Huhtikuussa kahdella vaelluksella kerättiin meriittiä susiarvoihin. Vaelluksella Angelista Susikyröön retken vetäjä sai lisäkokemusta johtajasusianomukseen.

Äkäslompolon -Susikyrön vaelluksella 13-v. poika lisäsi ansioluetteloonsa talvivaelluksen suorittamisen ja on sitten valmis anomaan outasuden arvoa. Hyvässä lykyssä ensi syksynä vihitään Kolbmasta susia kolmessa arvoasteessa.

Pete Mäkelä



Tähtikirkas taivas ja kaupungin valot tuikkivat telttaleiriin Siilinkarin majakan luona keskellä Näsijärven selkää. Jäiden vonkuminen saattoi joillekin aiheuttaa unettoman yön.

Huhtikuun puolivälissä kerhoviikkoa Susikyrössä vietti noin kymmenen henkeä ja viikon lopulla vaeltajat täydensivät joukkoa samalla määrällä.

Elämme kevään ja kesän odotuksessa, että pääsemme toteuttamaan suunniteltuja ja pitkään haaveiltuja retkiä.

Joutenkulkija jostakin

Lähiretkiretkeilijän lähiruokaa

Tunturilatulaisen silmissä siintää toive tunturivaelluksesta Lappiin.

Pääsisipä katselemaan näkymiä avoimelta rinteeltä kaukaisuuteen. Aina se ei kuitenkaan ole mahdollista.

Yllättäviä retkikohteita tarjoaa myös lähimaasto. Pääkaupunkiseutu on kaikkea muuta kuin kivierämaata. Se tarjoaa lukemattomia mahdollisuuksia lähiretkiin, kun ei ole mahdollisuutta heittää rinkkaa selkään ja pudistaa jaloistaan etelän pölyjä.

Kavtsilaisia on rohkaistu parina viimeisenä vuotena järjestämään retkiä kotikulmilleen. Aivan nurkan takana voi olla pala suomalaista historiaa: juoksuhautoja ensimmäisen maailmansodan ajoilta.

Vanhankaupungin lahdelle ja Laajalahteen suuntautuvilla retkillä kannattaa pakata kiikarit ja kaukoputki retkivarusteisiin sekä tutustua lintumaailmaan.

Kerrostalojen ja teiden väliin onkin jäänyt rakentamaton suoalue. Kasvien maailma levittäytyy eteesi kaupunkilähiön nurkalla ja viereen pääsee julkisilla liikennevälineillä.

Tuo kaikki vain odottaa, että tulet tutustumaan, ihastumaan ja jopa haltioitumaan. Et edes huomaa vieressäsi mahdollisesti pauhaavaa liikenteen melua.

Retken voi järjestää myös jonkin teeman ympärille. Google-haulla ”kansallinen saunapäivä” tuotti muutaman osuman. Sen pitoaika näyttää eri vuosina ja eri paikoissa hieman vaihdelleen ja onpa sitä ehdotettu kansalliseksi liputuspäiväksikin.

Kavtsi viettää nyt Kärrissä Inkoon mökillään Kansallista saunapäivää lauantaina 8.6. Tänä suomalaisen saunan päivänä julistetaan suomalaisia perusarvoja: rauhoittumista, yhteisöllisyyttä, puhdasta vettä, hyvää hygieniaa ja tasaarvoisuutta.

Idea lähti liikkeelle yhdestä kavtsilaisen sähköpostiviestistä ja ainakin omaksi yllätykseksi se otti heti tuulta purjeisiin.

Koskaan ei siis voi tietää, mitä tapahtuu.

Markku Arola
Kavtsi

Hannu Liljamo



Vaellusta kohti Gaskashyttaa.

Owla ahmojen, naalien ja porojen jäljillä

Toisena talvena peräkkäin Lapinkävijät Owla järjesti talvivaellukset kahdessa osassa.

Tällä kertaa hiihtovaellus tapahtui 29.3.- 13.4. välillä Kilpisjärvi Abisko. Kilpisjärven biologisella asemalla nukutun yön jälkeen lähtivät ensimmäisen viikon vaellukselle yhdeksän hiihtäjää suunnaten Kilpisjärven jäätä pitkin kohti Kuohkimajärveä. Sieltä vaellus jatkui yöpymään Goldahyttalle. Yhden vaeltajan käsi oli kipeytynyt ennen vaellusta niin että hän jäi viikoksi hiihtelemään kevyellä repulla Kilpisjärvelle.

Seuraavana päivänä sään huonotessa vaellus jatkui Gappohyttalle. Tavatut norjalaiset varoittivat reitistä Gappohyttalta suoraan Rostahyttalle, joten suunnitelmaan tuli muutos hiihtää Pältsatuvalle.

Hiihto oli ankaraa ja uuvuttavaa kovassa tuulessa kestäen pitkään. Kahden vaeltajan osalta vaellus osoittautui erityisen vaikeaksi toisen saadessa jalkansa pahasti rakoille ja toisen uuvuttua.

Iltasella he päättivät että haluavat keskeyttää vaelluksensa. Soitto korkeammalta paikalta Biologiselle asemalle ja aamuksi tilattiin kelkkakuljetus.

Aamusella vaeltaminen seitsemän vaeltajan osalta jatkui kohti Rostahyttaa. Seuraavien päivien aikana vaellus jatkui Daerttahyttan kautta Dividalshyttalle vaihtelevassa säässä.

Dividalshyttalla vaeltajat viettivät kaksi päivää tutustuen seuraavan viikon reittiin ja matkaan Dividalenissa sijaitsevalle Frihetslin P-paikalle.

Vaelluksen toinen osa käynnistyi yhdeksän vaeltajan porukalla yöpymisellä Kilpisjärven biologisella asemalla.

Linja-autokuljetuksella siirryimme Dividaleniiin Frihetslin P-paikalle, jossa meitä vastassa olivat ensimmäisen viikon vaeltajat. Heistä kolme lähtivät linja-autossa Kilpisjärvelle saunomaan, syömään ja kotimatkalle kohti Oulua.

Neljä muuta jatkoivat linja-autossa tulleiden yhdeksän vaeltajan kanssa aloittaen vaelluksen hiihtäen lievästi nousevaa auraamatonta tienpohjaa. Kuuden kilometrin hiihdon jälkeen saavuimme kesällä toiminnassa olevalla parkkipaikalle.

Tauon jälkeen aloittivat toiselle viikolle tulleet vaeltajat seitsemän kilometrin hikisen kapuamisen kohti Dividaslhyttaa. Muut toisen viikon vaellukselle jääneet laskeutuivat jokivarteen yöpymään telttoihin.

Seuraavana päivänä kohtasimme kaikki jäällä joen uomassa ja aloitimme jyrkän, hengästyttävän kapuamisen kohti Vuomahyttaa.

Aurinko paistoi. Koskemattomassa hangessa vuorovedoin etenimme tunturissa. Matkalla kohtasimme ilmeisesti ahman tappaman poron.

Huomasin hiihtäessäni mustan olennon liikkuvan tunturin jyrkänteissä, ahman uskoisin. Vastaamme tuli suomalaisia vaeltajia matkalla kohti Kilpisjärveä. He kertoivat yöpyneensä tuhannen metrin korkeudessa olevassa Lapinkylässä lähdettyään Lappjordhyttalta.

Vaihtelimme kuulumisia ja tarkastelimme reittiä kartasta. Vuomahyttalle saavuttuamme siellä oli riippuliitäjiä ja saamelaisia kalastajia. Kahden koiran vetämä ahkio saapui jälkeemme tuvalle.

Tuvissa yöpymisen jälkeen matkamme jatkui kohti Gaskashyttaa jälleen vuorovedoin lievässä umpihangessa.

Iltasella Gashyttalle saapui kolmekymmentä norjalaisen urheilulukion oppilasta Tromsasta kolmen opettajansa kanssa. He pystyttivät puolijoukkuetelttoja joen vedenottopaikan läheisyyteen.

Seitsemäntoistavuotias, sairastunut norjalaistyttö tuli yöpymään kanssamme Gamla Gaskashyttalle.

Seuraavana päivänä säännöstellyllä järvellä hiihtäen saavuimme Innsetin kylään Altevasshyttalle. Järven rannoilla on runsaasti norjalaisten mökkejä, joten oikean tuvan etsimiseen meni tovin aikaa.

Norjalaistyttö hiihti kansamme Innsetin P-paikalle, jossa isä oli häntä vastassa. Seuraavan päivän haaste lähes 30 km hiihtäen pitkää nousua 1000 metrin korkeuteen ja sieltä Lappjordhyttalle pani meidät pohtimaan jatkoa vaelluksellemme.

Turvallisuus huomioiden sekä muutamien vaeltajien jalkavaivat että mahdollisuus joutua yöpymään 1000 metrin korkeudessa olevassa Lapinkylässä aiheutti muutoksen vaellussuunnitelmaamme.

Joukostamme viisi päätti lähteä seuraavana päivänä jatkamaan vaellusta kahdeksan muun päätettyä jäädä tuvalle hiihtelemään lähituntureilla. Seuraavana päivänä saimmekin viestin että 11 tunnin hiihtovaelluksen jälkeen varhain aamulla lähteneet vaeltajat olivat saapuneet turvallisesti Lappjordhyttalle.

Vaelluksen viimeisenä hiihtopäivänä perjantaina he hiihtivät Torniojärven jäätä pitkin Abiskoon. Torstaina Altevasshyttalla olimme onnekkaita kun saimme seurata 1500 ruotsalaisen ja norjalaisen poron erotusta tupamme läheisyydessä.

Norjalaiset porot kuulemma viedään saariin kesälaitumille. Osa suomeakin puhuvista ruotsalaisista poromiehistä olivat Karesuvannon kohdalta Ruotsin puolelta. Abiskoon linja-autolla saavuttuamme vaelluksemme oli saunaa, iltaruokaa ja seuraavan päivän kotimatkaan vaille valmis.

Lauantaina linja-automatkalla oli mukana mukava mieli ja ruskeat posket. Uudet talvivaellushaasteet odottavat jossain.

Hannu Liljamo
Owla



Naali, täytetty, kesäasussa tosin.

Ensimmäinen talvivaellus

Kuuden tsietsalaisen ja yhden kavtsilaisen muodostama vaellusporukka oli maaliskuun puolessa välissä hiihtelemässä Käsivarren Yliperällä.

Lapin luonto ja Halti-muori näyttivät jälleen kujeensa. Viikko oli varsin arktinen sääoloiltaan. Kaikesta huolimatta taakse jäi onnistunut ja muistorikas viikko.

Vaelluksen osallistujat olivat suurimmaksi osaksi talvivaelluksella ensimmäistä kertaa ja vain allekirjottaneella oli kokemusta Käsivarren talvesta.

Iisalmelaiset Päivi ja **Arttu Korolainen** ovat vuosien saatossa olleet paljonkin kesäisin ja syksyisin Lapin tuntureilla vaelluksella. Talvivaellus oli heidän ensimmisensä. Annetaanpa heidän kertoa kokemuksesta:

–Luulisi, että talvinen maisema Lapissa ei ole kummoinen, varsinkaan puuttomassa erämaassa. Saattaisi kuvitella, että kaikki on yhtä valkoista massaa.

–Näin ei kuitenkaan ole, vaan talvinen Lapin luonto on uskomattoman kaunis tunturien kaarineen ja pahtaseinämineen. Hiihdettäessä silmä tavoittaa kymmeniä valkoisen eri sävyjä.

–Kaikki vuodenajat ovat hienoja, mutta oli upeaa kokea karu talvi. Kylmä viikkohan meille sattui, mutta hyvillä varusteilla siitäkään ei tullut ongelmaa. Viikon vaellus osoitti jälleen kerran, että ihminen voi olla vähään tyytyväinen. Kunhan on lämmintä ruokaa ja juomaa sekä saa nukuttua riittävästi, niin pärjää missä vain, lopettaa Päivi.

Arttu pähkäili vaelluksen aikana sitä, kuinka pieneksi ihminen itsensä luonnon keskellä tuntee:

–Täytyy muistaa, että vaelluksella on tavallaan luonnon armoilla, mutta siellä pitää pärjätä tuntureita ja luontoa kunnioittaen.

–Hyvää siellä on myös se kotioloissa ympärillämme vellovan informaatiotulvan ehdoton poissaolo. Olihan meillä vaelluksen päättyessä melkoinen voittafiilis, toteaa Arttu Korolainen lopuksi.

Missä suomalaiset ?

Viikon vaelluksen aikana tapasimme kaksitoista muuta vaeltajaa.

Erikoiseksi asian teki se, että vasta viimeinen Tsoahpejärven jäällä tapaamamme vaeltaja oli suomalainen.

Samanlaista kyhitystä totesimme kämppien vieraskirjoja luettaessa.

Kyselimme kyllä ulkomaalaisten intoa Suomen Lappiin, mutta se onkin toisen tarinan paikka.

Pentti Vainio



Siinä iki ihana keittiö Lossujärvellä.



Kaiken keskellä yksin.

Tuula Sarhaluoma



Aurinkoinen aamu Terbmisjärvellä.



Pena, Päivi, Arttu ja Kari ihmettelemässä maisemaa matkan varrella.



Lapin talven huikeinta antia.

Satu Ojala



Utön majakka on komea rakennus joka on rakennettu vuonna 1814. Maalattu kolmelta sivulta punavalkoiseksi, mutta pohjoinen sivu on kokonaan valkoinen. Majakan valolaite ja lyhtyosa on uudistettu moneen eri otteeseen. Kämppäisäntä Pekka Kallio mietteissään majakan juurella.

N 59° 46′

Otsikon ilmoittamassa paikassa pidettiin tämän kevään kevätkokous. Utö Havshotellin suojissa isossa kokoussalissa. Puhetta johti ”kotikenttäoikeudella” **Paul Pakarinen** Suomen Turusta.

Kokouksen alussa turkulaisutöläinen **Jorma Tenovuo** kertoi Utön elämästä, luonnosta, linnuista ja eläimistä sekä näytteli kokousväelle uskomattoman upeita kuviaan. Huikeat kiitokset Jormalle hengästyttävästä esityksestä.

Kokous sujui kiitettävällä tavalla keskustellen ja aloiteluontoisia ideoita viskellen mutta tarvittavat päätökset tehden. Vastuuvapaudet menneistä myönnettiin.

Viime vuoden tilinpäätöstä hyväksyttäessä pöytäkirjaan merkittiin johtokunnan pohdittavaksi ajatus siitä, että pitäisikö kerhojen tilinpäätökset liittää Tunturiladun tilinpäätökseen. Asiassa varmaan on puolensa ja puolensa mutta johtokunta miettii ja palaa asiaan.

Äänestyksen makuun päästiin kun tehtiin koeäänestys Erävaelluksen SM-kisojen hakemisesta oman firman järjestettäväksi alkusyksystä 2014. Lopputulos oli yksiselitteinen: Koko sali puolesta, neljä vastaan.

Johtokuntaa on ajan juoksussa askarruttanut se, että mikä on hyväksyttävä tapa valmistella syyskokouksen henkilövalintoja. Johtokunta



Logilaiset nostivat Tunturiladun lipun Havshotellin salkoon.



Utön saaren talot ovat tiiviisti lähellä toisiaan. Kirkko taustalla vasemmalla.



Majakan kirkon historiasta kertoi oppaamme Hanna Kovanen.



Majakan kappelin

E 21° 22'

itse on vähän jäävi toimija asiassa, ”puskista saliin”-mallille tai ”torikokous”-mallillekaan näin tärkeätä asiaa ei voi jättää. Valittiin siis valitsijalautakunta, joka syyskokoukseen mennessä miettii ketä toimikunta esittää seuraavan vuoden puheenjohtajaksi ja johtokunnan erovuoroisten tilalle. Konklaavin puheenjohtajaksi valittiin Markku Salminen ja jäseniksi Markku Arola, Johanna Nevalainen, Matti Rekola ja Hannu Yrjänäinen. Tässä tehtävässään nämä henkilöt eivät edusta kerhoja vaan he ovat yksittäisiä Tunturiladun jäseniä. Heitä ei voi eikä saa nostaa seinälle, jos he esittävät ja kannattavat muita kuin oman kerhonsa jäseniä.

Tulevana syksynä valmistuu Susikyröön uusi ja tarpeellinen huoltorakennus. Johtokunnan toimeksiannosta saamelais-Ritvis esitteli kevätkokoukselle toimikunnan pohdiskeluja rakennuksen saamenkieliseksi nimeksi. Pohdiskelut ovat toisaalla tässä lehdessä. Antakaapa Ritviksen ohjeen mukaan palaute nimistä, johtokunta tekee loppupäätelmät syyskokoukseen ja huoltorakennuksen vihkiäisiin mennessä.

Ajatuksia vaihdettiin myös kerhojen kannatusjäsenistä. Eli jäsenistä, jotka ovat vain kerhon jäseniä mutta eivät sen enempää Tunturiladun kuin Suomen Ladunkaan jäseniä. Virallisestihan tällaisia ”harmaita jäseniä” ei Tunturiladun systeemissä ole mutta kerrotaan, että epävirallisesti jokunen voisi olla. Kokous kehotti johtokuntaa paneutumaan problematiikkaan. Johtokunnan ajatukset palautuvat sopivassa kohtaa yleiskokoukselle.

Timo Tulosmaa



Majakan valo toimi hiukan toisenlaisella periaatteella 1800-luvulla. Muistona menneestä majakan pihapiirissä on hiilikori.



Kevät teki Utössä jo kovasti tuloaan maaliskuun puolivälissä. Vaikka lumi peitti maan, kukkapenkissä kevät pyrki jo esiin.

Jorma Tenovuo



Uton kuuluisin kävijä, kettusirkku. Tätä lintua on käynyt moni harrastaja katsomassa, osa hyvällä, osa huonolla menestyksellä.



Utö tarjosi monenlaista kiinnostavaa. Riitta Aaltonen yhdellä geokätköllä. Niitä saarella oli kolme.



n alttari on kaunis.



Utön kirkon alttarin kynttilät muistuttavat haaksirikon uhreista.

Elokuun viimeisenä vietetään Suomen luonnon päivää

Jos tunturikerhonne ei ole vielä päättänyt kansallispuistoretken järjestämisestä, hyvä ajankohta retkelle on lauantai 31.8.2013. Tällöin maamme ainutlaatuista luontoa juhlitaan ensimmäistä kertaa virallisesti viettämällä Suomen luonnon päivää. Päivän ideana on juhlia luontomme tuomaa iloa ja oivaltaa sen hyvinvointia edistävä vaikutus. Suomen luonnon päivän aikana järjestetään retkiä ja tapahtumia eri puolilla Suomea jokaiselle luonnosta kiinnostuneelle. Päivän kohderyhmänä on 2 miljoonaa suomalaista, ja sen viralliset järjestäjät ovat Metsähallituksen luontopalvelut, Suomen ympäristökeskus SYKE, Suomen luonnonsuojeluliitto ja Biologian ja maantietoon opettajien liitto BMOL.

Lisätietoja: www.facebook.com/SuomenLuonnonPaiva ja http://www.luontoon.fi/Ajankohtaista/uutiset/Sivut/Suomenluontosaaomanjuhlapaivan.aspx.

Timo Tulosmaa

Käsivarren kansallispuiston selvitystyö jatkuu

Käsivarren kansallispuistoehdotus kiinnosti yhteisö.luontoon.fi -verkkopalvelussa. Keskustelu käytiin 8.-12.4.2013.

Erityisesti keskustelijat kaipasivat tietoa siitä, mitä lisäarvoa puisto toisi alueen suojelulle ja erämaa-alueen ja kansallispuiston eroista. Keskustelijoita huoletti paikallisten asukkaiden oikeuksien säilyminen, erityisesti kuntalaisten vapaa kelkkailu, sekä yrittäjien toimintaedellytykset, jos lento- ja moottorikelkkakuljetukset kiellettäisiin kokonaan. Osallistaminen verkossa ja yleisötilaisuuksin jatkuu.

–Kaikille keskustelijoille ei ollut selvää, mitä alueella saa tällä hetkellä tehdä ja mitä toimintoja suomalaisissa ja erityisesti lappilaisissa kansallispuistoissa yleensä sallitaan tai kielletään. Myös eteläpohjoinen vastakkainasettelu korostui joissakin puheenvuoroissa, mutta toisaalta löytyi yksimielisyys siitä, että alueen luonto on ainutlaatuista ja varjelemisen arvoista, kertoo erikoissuunnittelija **Arja Vasama** Metsähallitukselta.

–Hieman yllättävää oli, kuinka moni paikallinen keskustelija kiisti kansallispuiston merkityksen matkailun vetovoimatekijänä. Ilmeisesti Pallas-Yllästunturin kansallispuiston tutkimusten mukaan erittäin myönteiset vaikutukset aluetalouteen eivät ulotu riittävästi Enontekiön kunnan alueelle, pohtii Vasama.

Metsähallituksen luontopalvelujen tähänastisista verkkokeskusteluista Käsivarren kansallispuistoselvitykseen liittyvä keräsi eniten kommentteja. Keskusteluun tuli yhteensä 159 viestiä 53 eri kirjoittajalta. Sivustoa katseltiin yli 2 000 kertaa. Keskustelu on edelleen luettavissa, mutta viestejä siihen ei voi enää kirjoittaa.

Metsähallitus kerää näkemyksiä mahdollisen kansallispuiston rajausehdotuksista kyselyllä, joka on avoinna verkkosivulla www.metsa.fi/kasivarsi 15.5.2013 saakka. Kyselyyn voi vastata myös pohjoissaameksi tai ruotsiksi.

Toukokuussa järjestetään myös kolme kaikille avointa yleisötilaisuutta, Kilpisjärvellä, Karesuvannossa ja Hetassa. Niissä on mahdollisuus kysellä ja tuoda omat mielipiteensä esiin. Yleisötilaisuuksista tiedotetaan toukokuussa.

Kultalaan pärekatto talkoovoimin

Vasaroiden pauke kuului Ivalojoen kanjonissa, kun ympäri Suomea saapuneet talkoolaiset ja Metsähallituksen sekä Kultamuseon työntekijät naulasivat Ivalojoen Kultalaan uutta pärekattoa.

Työ alkoi jo aiemmin, kun Metsähallitus ajoi kelkka-uran erämaahan, ja kuljetti valtavan määrän päreitä ja tellinkilankut työmaalle. Matkaa Kuttura tieltä kanjoniin on kaksikymmentä kilometriä. Päreillä peitettävää kattopintaa on Kultalassa ja muissa kentän vanhoissa rakennuksissa noin viisisataa neliömetriä.

Talkoolaiset saivat Kultalan eteläpuoleisen lappeen tehtyä. Työ jatkuu. Katot on tarkoitus saada valmiiksi ensi kesänä.

–Tällä työllä on Kultamuseolle iso merkitys. Kultamuseo on paikka, jossa kullankaivuun historiaa vaalitaan ainoana Suomessa, sanoo Kultamuseon johtaja Heli Heinäaho.

Tsietsalaiset Erätaikamessuilla



Pentti Vainio esittelee Tunturiladun kämppiä ja niiden sijaintia Lapissa.



Radio Suomi/Savo haastattelee suorassa lähetyksessä Siilin Ladun Olavi Oinosta ja Tsietsan Pentti Vainiota. Olavi edusti tällä kertaa Siilin Latua messuilla.

Huhtikuun viimeisenä viikonloppuna järjestettiin kahdennetkymmenennet Kuopion Erätaikamessut. Messujen suojelijana toimi tasavallan presidentin puoliso Jenni Haukio ja messut avasi pääministeri Jyrki Katainen.

Tsietsalaiset osallistuivat messuihin ensimäisen kerran. Yhteisellä osastolla Siilin Ladun kanssa saimme kustannukset kohtuullisiksi ja työmääräkin tasattua. Saimme osaston varsin näyttäväksi ja esittelimme Tunturilatua ja Tsietsan toimintaa monipuolisesti.

Saipa saami-suomi sanakortit myös Ylen kiinnostumaan osastostamme sillä he kävivät haastattelemassa suorassa messulähetyksessä meitä. Pääministerilläkin oli aikaa pariminuttinen vaihtaa mielipiteitä kanssamme.

Messut vastasivat kohdaltamme asetettuja tavoitteita. Yhteinen ponnistus tuo toimintaan yhteisöllisyyttä ja järjestön ja kerhon nimikin tuli hieman tutummaksi suurelle yleisölle. Sunnuntai-iltana tätä kirjoittaessani on järjestäjien ennakkoarvio messuvieraista kolmena päivänä kokonaista 36 000 kävijää.

Suuri kiitos kaikille kerhoille, jotka lähettivät lehtiä messumateriaaliksi.Tunturiladun talkoohenki ja auttamishalu näyttäytyivät jälleen hienosti.

Eino Tapaninen



Pentti Vainio jututtaa pääministeri Jyrki Kataista saamelaisten oikeusasioista. Hankala asia ratkaistavaksi.

Messuterveisin

Pentti Vainio

Tärppejä ja turhakkeita

Softshell – mitä se on?

Taisi olla vuonna 2001, kun sovitin retkeilykaupassa housuja. Kyykistyin ja hämmennyin, kun pöksyt joustivat polvista niin, etteivät lahkeet nousseet puolisääreen.

Olin myyty, ja tulin ostaneeksi ensimmäiset softshellini jo ennen kuin tuo outo uudissana vakiintui käyttöön.

Mutta mitä softshell oikeastaan tarkoittaa?

Sanatarkasti käännettynä soft shell on yhtä kuin pehmeä kuori, ja kun tämän pitää mielessä, pärjää softshell-viidakossa varsin hyvin.

Ongelmaksi muodostui nimittäin se, että kun lukuisat eri valmistajat alkoivat syöttää markkinoille omia näkemyksiään softshellistä, jäi kuluttajalle hämäräksi asian ydin: mitä softshell oikeastaan tarkoittaa?

Vastaus kuuluu: ei oikeastaan mitään, koska softshellejä on niin erilaisia. On vedenpitäviä ja ei-vedenpitäviä, on kalvollisia ja kalvottomia, on paksuja ja hyvin ohuita, ja kaiken kukkuraksi yhdessä ja samassa takissa voi olla käytetty kahta tai jopa kolmea erilaista softshell-materiaalia.

Pysy siinä sitten kärryillä!

Yksinkertaistettuna softshellin ominaisuudet voidaan tiivistää joustavuuteen, tuulenpitävyyteen ja vettähylkivyyteen. Tietysti materiaalin pitää myös olla hengittävää. Market-laadun halvoissa softshelliksi kutsutuissa vedenpitävissä takeissa hengittävyyden kanssa on niin ja näin, eikä muistakaan softshellin hyvistä ominaisuuksista ole aina paljoa jäljellä.

Laadukas softshell on kevyt, hyvin istuva ja miellyttävä päällä. Jos tuotteesta löytyy sana Polartec tai Schöller, materiaali on varmasti laadukasta. Avataanpa hiukan salaisuuksien verhoa ja tarkastellaan materiaaleja!

Alussa mainitut stretch-housut ovat hyvä esimerkki. Paitsi joustavia, ne ovat myös hyvin tuulta ja vettä hylkiviä ja erinomaisesti hengittäviä.

Ohuita kesälaatuja käytetään urheiluvaatteissa, tuhdit talvihousut puolestaan ovat tunturituulen pitäviä ja hyvin kestäviä. Välimallin vahvuudet, kuten esimerkiksi Jack Wolfskin Activate, menevät hyvin monipuolisesti jokapäiväiseen käyttöön, vapaa-aikaan ja työhön.

Softshelliä myös yhdistellään perinteisiin materiaaleihin. Esimerkiksi maineikkaat Lundhags Traverse -housut ovat pääosin puuvilla-polyesteriä, mutta polvissa ja takamuksessa on joustavaa ja kestävää Schöllerin stretchiä. Fjällrävenin palkittu Keb-takki on yhdistelmä perinteistä vahattua G-1000 –kangasta ja stretchiä.

Gore-Tex Softshell on vesitiivis talvimateriaali, jossa gore-kalvo on laminoituna pehmeän päällyskankaan ja fleece-sisäpinnan väliin. Sitä käytetään varsinkin teknisissä laskettelutakeissa, joista suosittu Haglöfs Couloir soveltuu hyvin monipuoliseen käyttöön, myös retkeilyyn ja vaellukseen.

Gore Windstopper Softshell puolestaan on yksi parhaista materiaaleista: se on täysin tuulenpitävää, hyvin vettähylkivää ja hengittävää. Myös tuulenpitävä windstopper-fleece nähdään nykyään softshell-materiaalina.

Polartec on uranuurtaja softshell-materiaaleissa, ja valinnanvaraa löytyy laidasta laitaan. *Polartec Power Shield* sisältää rei'itetyn kalvon, jonka ansiosta siitä tehdyssä vaatteessa on erittäin hyvä veden- ja tuulenpitävyyden sekä hengittävyyden suhde. Kunnon sateessa se kuitenkin kastuu läpi.



Softshelliä hankkiessa kannattaa olla tarkkana, jotta saa sellaisen asukokonaisuuden, joka toimii omassa käytössä parhaiten.

Tekniikka kuitenkin kehittyy, ja uusin keksintö *Polartec Neoshell* vaikuttaa materiaalilta, joka voi ratkaista retkeilijän ongelmat. Se on vedenpitävistä kankaista kaikkein parhaiten hengittävä, ja sitä paitsi pehmeänä ja joustavana oikein miellyttävä jopa lyhythihaisen T-paidan päällä. Käyttäjäkokemusten perusteella Neoshell myös pitää minkä lupaa.

Kalvollisia ja kalvottomia materiaaleja yhdistelemällä on saatu aikaan takkeja, jotka ovat toisaalta hyvin tiiviitä sudenilmoja vastaan, mutta toisaalta ilmavasti hengittäviä sieltä mistä pitääkin.

Itselläni on käytössä Power Shieldin ja kevyen stretchin yhdistelmä, joka on osoittautunut mainioksi mm. kesävaelluksilla ja hiihtotakkina. Haglöfsin hieno Fin Hood on stretch-osioilla kevennetty Windstopper Softshell –takki. Halti Pyynikki- ja Mielakkatakkien huput ja hartiat ovat täysin vedenpitävää Sympatexia, vartalot ovat kalvotonta softshelliä, ja kyljet on vielä ilmastoitu stretch-fleecellä.

Softshell-materiaaleja käytetään myös käsineissä ja hatuissa. Esimerkiksi sormikkaisiin ja korvaläpällisiin talvilippiksiin softshell sopii hyvin.

Kaiken kaikkiaan softshell tekevät saman mitä perinteiset tuuli- ja kuorikankaat, mutta pehmeämmin ja miellyttävämmin. Pitää vain olla tarkkana materiaalien kanssa, jotta osaa ostaa haluamiaan ominaisuuksia.

Tommi Avikainen

Kämppätoimikunnan kuulumisia

Tulevan kesän talkootyöt

Viime kesänä aloitettu Susikyrön huoltorakennustyö jatkuu suunnitelmien mukaisesti kesäkuussa 2013.

Talvikausi kaikilla Tunturiladun kämpillä on mennyt ihan hyvin, ei mitään suurempia ongelmia ole tullut ainakaan kämppätoimikunnan tietoon.

Susikyrön rakennusten lumikuormaa vesikatolta on vähennetty perinteiseen tyyliin lapiotyönä.

Kiitos huolehtimisesta.

Alkaneen kevään aikana täällä etelässä tehdään rakennustarvikekuorma vietäväksi Susikyrön huoltorakennustyömaalle (kaikki ovet, puuttuvat ikkunat, lvis- tarvikkeita, levyä, puutavaraa yms.). Näin saadaan heti kesän alussa suunniteltu työ käyntiin.

Tarvittava talkootyöväki on kesäkuulle pääosin tiedossa, mutta kuitenkin lisäväkeä tarvittaisiin.

Eli jos on vielä henkilöitä, jotka voivat ottaa osaa kesäkuun tai elokuun talkootöihin, niin ottakaa yhteyttä.

Huoltorakennustyön rahoitusjärjestely on myös kunnossa. On saatu hyvin lahjoituksia (rakennustarvikkeita ja rahaa)- kiitos lahjoittajille. Jos saadaan vielä lisää lahjoituksia tähän projektiin, niin Tunturilatu ry:n ei tarvitse ottaa kovinkaan suurta määrää pankkilainaa hankkeen valmiiksi saamiseksi syksyllä 2013.

Kesän aikana tullaan tekemään perinteinen kämppäkierros kaikille Tunturiladun kämpille. Kierroksen aikana selvitetään jokaisen tukikohdan tämän hetken tilanne ja tehdään kunnossapito- ja hankintasuunnitelma seuraavalle vuodelle.

Tämän kierroksen yhteydessä hoidetaan myös tarvittavat tukikohtien huoltotyöt (polttopuut, jätehuoltoasiat, savuhormit, turvallisuusasiat yms. asiat).

Hyvät Tunturilatulaiset: Jos on jotain Tunturiladun kämppiin liittyvää asiaa mielessä, niin kertokaa eteenpäin.

Kämppätoimikunnan jäsenet: Pekka Kallio, Sirpa Alapuranen, Paavo Kramsu, Raimo Pahkala, Unto Oranen, Jukka Torpo.

Kaikki kesän 2013 talkootyöhönliittyvät asiat on selvitetty edellisessä Tunturilatu- lehdessä (majoitus, ruokailut, vakuutukset, matkustus yms. asiat).

Tämän kesän talkootyöviikot järjestetään **kesäkuussa viikot 23-26** ja **elokuussa viikot 33-35**.

Ilmoittautuminen ja tiedustelut Pekka Kallio 050-5272796, pekka.kallio@hartela.fi tai Paavo Kramsu 040 7062764, paavo.kramsu@pp.inet.fi.

Hyvää kesää kaikille Tunturilatu-lehden lukijoille! Toivoo Kämppätoimikunta.

Pekka Kallio

Ismo Mussaari



Viime kesänä talkooväki ahkeroi Susikyrössä viikkokausia.

SENIORIVAELLUS KUHMON ISO-PALONEN-MAARIANSÄRKKIEN LUONNONSUOJELUALUEELLA 2.-4.8.2013

Kantamuksiltaan kevennetty viikoloppuvaellus, jossa yöpymis- tms varusteet siirretään järjestäjän toimesta lähtö-,yöpymis- ja päätepisteiden välillä.

Osallistujan on tarve kantaa retken aikana ainoastaan päiväkohtainen varustus- ts.päivärepppu.

Yöpyminen tapahtuu osallistujien omissa majotteissa.

Kukin osallistuja vastaa omista ruokatarvikkeistaan & ruoan valmistuksesta.

Retki toteutetaan omakustannusperiaatteella.

Retken pituuus 30-35 km.

Mukaan mahtuu myös ei "seniorit"

Lähtö kokoontuminen Kuhmon luontokeskus Petolassa.

Tarkempia tietoja ilmottautumisen yhteydessä.

Ilmoittautumiset 19.7.2013 mennessä

Aune Makkonen p. 040 550 2286

email: aunemakkonen@gmail.com

Tervetuloa Tunturikerho Okta



RETKIMUISTIO 2/2013



23. – 26.5. **Pohjois-Suomen Erämessut Oulu/Ouluhalli** (OWLA)
yhteistyö: Oulun Latu & Haukiputaan Latu)

24. – 26.5. **Viikonloppuvaellus Hämeenlinna/Renko** (ALPPAS & KUOKTE)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Erkki, p. 0400 215 521, erkki(at)maununen.fi tai Matti p. 050 490 3897, matti.happola(at)gmail.com

25. – 26.5. **Kirkkoveneretki Kallavedelle** (TSIETSA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Pirjo, p. 040 769 4587, pirjo(at)punju@gmail.com

8. – 9.6. **Karttasuunnistus / GPS-kurssi Virpiniemessä** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannu L. p. 044 322 3646 hannu.liljamo(at)gmail.com

12. – 13.6. **Nuorisovaellus Tervareitillä Kallioselän kämpälle** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannu L. p. 044 322 3646 hannu.liljamo(at)gmail.com

14. – 16.6. **Susirajan Erämessut Joensuun Areenalla** (KUMPE)
Ulkoalueella Kumpen osasto, jossa kerhoesittely, arvontaa, vaeltajan leiri pystytettynä sekä lapsille luonto-/elämyspolku. Tiedustelut ja talkooilmoittautumiset Eila Tiilikainen 040 703 6611

21. – 28.6. **30 PlusMiinus kesävaellus Lemmenjoen kansallispuistossa** (KAVTSI)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Panu: 0400 708 243, panu.loisa(at)welho.com

23. – 29.6. **Aikuinen-lapsi vaellus Susi-Kiisalle** (GEATKI)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Satu p. 050 523 4844, satu.ojala(at)lauttakyla.fi tai Airi Ala-Juusela p. 040 728 1877.

6. – 13.7. **Tunturikasviviikko Kilpisjärvellä** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen(at)oulu.fi tai Pirjo Hakala p. 040 778 0639, pirjo.hakala(at)helsinki.fi

14. – 20.7. **Vauvasta vaariin, VAVA, leiri, Susikyrö** (KUMPE)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Meeri Näätänen p. 0400 674 081

26.7. – 6.8. **Vaellusmatka Islantiin** (KOLBMA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Matti Rekola, rekolat(at)wlanmail.com

27.7. – 4.8. **Kesävaellus Ammarnäsistä Hemavaniin** (OWLA)
Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen(at)oulu.fi tai Hannu L. p. 044 322 3646, hannu.liljamo(at)gmail.com

2. – 4.8. **Seniorivaellus Kuhmossa** (OKTA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aune p. 040 550 2286, aunemakkonen@gmail.com

6. – 13.8. **Kirkkoveneretki Inarinjärven saaristossa** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannu Y. p. 044 260 3818

10. – 17.8. **Kalastusretki Susi-Talakselle** (KUMPE)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Johanna Nevalainen p. 050 331 7876

16. – 18.8. **Kokemäenjoen melonta: Äetsä – Kokemäki** (KUOKTE)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Matti p. 050 490 3897, matti.happola(at)gmail.com

30.8. – 7.9. **Ruskavaellus Susikyrön maastossa** (GEATKI)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset 15.8. mennessä: Satu p. 050 523 4844, satu.ojala(at)lauttakyla.fi tai Airi Ala-Juusela p. 040 728 1877

30.8. – 7.9. **Ruskavaellus Tunturilappiin** (KUOKTE)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Matti p. 050 490 3897, matti.happola(at)gmail.com

7. – 8.9. **Vaellus Simon Martimoaavan soidensuojelualueella** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannu L. p. 044 322 3646 hannu.liljamo(at)gmail.com

7. – 14.9. **Ruskaviikko Kilpisjärvellä** (KUMPE)
Päiväretket ja 3 eri tasoista vaellusta. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Johanna Nevalainen p. 050 331 7876

7. – 14.9. **Ruskaviikko Akumajalla** (TSIETSA & Siilin Latu)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Seija, p. 040 867 2593, seija.vihervuori(at)elisanet.fi

14. – 15.9. **Viikonloppuvaellus Riisitunturille** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Tapio Siikaluoma, p. 044 260 4855 tai tapio.siikaluoma(at)gmail.com

14. – 21.9. **Owlan kerhoviikko Susi-Kiisalla** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannu L. p. 044 322 3646 hannu.liljamo(at)gmail.com

12. – 19.10. **Römppävaellus Kilpisjärven suurtuntureille** (OWLA)
Ilmoittaudu: Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen(at)oulu.fi tai Leila p. 040 771 3462, leilavi45(at)mail.com

Huom. Tapahtumat löytyvät myös Tunturiladun tapahtumakalenterista, johon tehdään päivityksiä myös lehden ilmestymisajankohtien välillä.

Yritetään saada vastinetta retkien järjestäjille >> Yksi parhaista palautteista on runsas osallistuminen. – Huomioi myös mahdolliset yhteiskuljetukset retkikohteisiin. Niitä kannattaa tiedustella, vaikka kohteena on "omat polut" retkikohteen suunnassa.
Tunturilatu-lehden 3/2013 retkimuistioon julkaistavaksi tarkoitettu aineisto tulee toimittaa viimeistään 15.7.2013 osoitteella matti.happola(at)gmail.com

Muista susisäännot, kun suunnittelet vaellusta

Susisääntöjen mukainen **tunturivaellus** tehdään tunturialueella pääosin asumattomalla ja viitoittamattomalla reitillä.

Tunturialueiksi luetaan kaikki napapiirin pohjoispuoliset alueet sekä Ruotsin, Norjan ja Venäjän muut suurtunturialueet. Muutkin alueet voidaan hyväksyä susivaliokunnan päätöksellä.

Vaeltaminen tulee tapahtua **omin voimin** ilman muona- tai varustetäydennystä joko kävellen, hiihtäen tai vesitse.

Vaelluksen on kestettävä vähintään **kuusi päivää** siten, että maastoon lähtö- ja paluupäivät luetaan mukaan ja maastossa yöpymisiä on viisi.

Yhdellä tunturivaelluksella on yövyttävä **vähintään yksi yö** mukana kuljetettavassa teltassa, laavussa tai muussa vastaavassa majoitteessa.

Tavallisen tunturivaelluksen pituudelle **ei** ole olemassa kilometrivaatimuksia eikä muitakaan lisävaatimuksia mm. suunnistamisen suhteen. Kilometri- ja suunnistusvaatimukset koskevat vain tunturisusi- ja johtajasusivaelluksia.

Tänä vuonna susiaiset järjestetään Susikyrössä 5.10.2013. Tämä tarkoittaa mahdollisuutta saada susivihkimys aidossa ympäristössä tunturin juurella.

Jos susihakemuksesi on vielä kesken, täytä se valmiiksi ja lähetä susivaliokunnalle 16.8. mennessä. Susihaastattelu hoituu helpoimmin kesäpäivillä Evolla 9.-11.8. Jos et pääse paikalle, ota yhteyttä niin järjestetään haastattelu erikseen.

Älä huoli, haastattelu on leppoisa ja rentouttava kokemus! Eipä muuta kuin hakemusten kimppuun!

Susivaliokunnan jäsenet:

Marita Maula (pj) marita.maula@kolumbus.fi 040-5094412, Hippiäistie 6 00780 Helsinki
Tommi Avikainen tavikainen@gmail.com 0500-546126
Pauli Hulkkonen pauli.hulkkonen@hc-koneet.com 0400-547743
Pirjo Jauhiainen pirjau@gmail.com 040-7248281
Juhani Lahtinen juhani.lahtinen@pp3.inet.fi 040-5451681
Panu Loisa panu.loisa@welho.com 0400-708243

TUNTURILADUN KESÄPÄIVÄT

EVON METSÄOPISTOLLA 9-11.8.2013

Tunturikerho Luokta järjestää yhdessä koulutustoimikunnan kanssa kesäpäivät Evon metsäopistolla Hämeenlinnan Lammilla. Pyrimme huomioimaan myös perheelliset erityisesti lauantaina koulutuksen aikana. Kesäpäivien ohjelmassa on katsaus Tunturiladun organisaatioon ja eri toimikuntiin, keskustellaan jäsenhankinnasta, tiedottamisesta ja eri toimintamuodoista sekä esitellään Suomen Ladun Ketju & toimintakalenteri. Koulutustapahtuma on erityisesti kerhojen toimihenkilöille, mutta kaikki asiasta kiinnostuneet ovat tervetulleita mihin tahansa päivän osioon.

Iso-Evon läpi menee tie nro 53. Sitä pitkin ei kulje linja-autoja ainakaan kesäpäivien aikaan. Lahti-Tampere tietä nro 12 kulkee linja-autoja ja silloin Lammin keskustan linja-autoasemalta ja Tuulosen kauppakeskuksesta (teiden 53 ja 12 risteyksessä) on suunnilleen sama matka metsäopistolle eli 17 km. Evon metsäopisto = Evokeskus. Evokeskuksen oppimiskeskuksessa on ilmoittautuminen, ruokailut ja lauantain koulutukset.



OHJELMA

perjantai 9.8.

klo 18-20	ilmoittautuminen oppimiskeskuksessa
klo 21	iltapala oppimiskeskuksessa

lauantai 10.8.

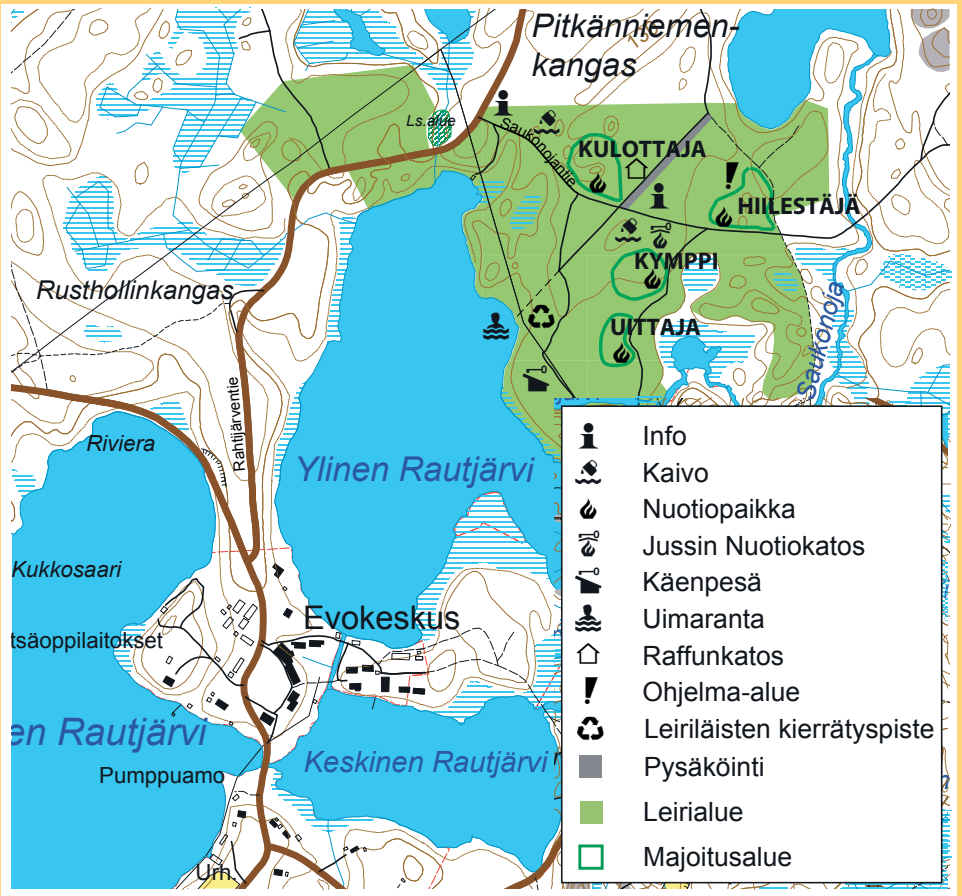
klo 8-9	aamupala / ilmoittautuminen oppimiskeskuksessa
klo 9.10	avajaiset ja lipunnosto opiston pihassa
klo 9.45	alkupuheet oppimiskeskuksessa
klo 10	koulutusta puolitoista tuntia oppimiskeskuksessa ja ulkona
klo 11.30-12.30	ruokailu
klo 12.30	koulutus jatkuu oppimiskeskuksessa ja ulkona
klo 14	kahvitauko
klo 14.30	jokamiehen oikeudet, puhumassa Suomen Ladun edustaja MMM asiantuntija Anne Rautiainen
klo 16	päivällinen oppimiskeskuksessa

Pieni luontopolku, jonka voi kulkea lauantaina päivällä mihin aikaan vaan.

klo 17.00 -18.00	MAASTOPOTKULAUTAILU: halukkaat voivat ilmoittautumisen yhteydessä varata erillisen 45 min aktiviteettipaketin hintaan 20 €/ henkilö sisältönä: liikutaan maastopotkulaudoilla.
klo 18- lähtien	saunat: savusauna, opistolla Kivelässä iso puilla lämpiävä sauna ja pieni sähkösauna. Vuokrapyyhe maksaa 3 €. Siis käytettävissä on kolme saunaa. Saunan jälkeen iltanuotiolla ohjelmaa ja makkaranpaistoa Kivelän oppilasasuntolan rannassa.

sunnuntai 11.8.

klo 8-9.45	aamupala oppimiskeskuksessa
klo 9	lipun lasku Retkelle lähtijät luovuttavat huoneet ennen klo 10.00, muut klo 12.00 mennessä. Avaimet luovutetaan oppimiskeskukseen.
klo 10.15	retkelle lähtö Vähä-Keltajärvelle, jonne on 3 km. Voimme tulla pidempää kautta pois. Perillä on laavu. Omat eväät mukaan sunnuntain retkelle.



MAJOITUS JA RUOKAILUT

SISÄMAJOITUS

Majoittuminen metsäopiston oppilasasuntoloissa kahden hengen huoneissa. Näitä huoneita on 50 hengelle varmasti. Yöpymismaksu oppilasasuntolassa sisältää liinavaatteet. Kaikki majoittumishinnat sisältävät saunan ainakin lauantaina.

LAAVU JA TELTTAPAIKAT 2 km päässä metsäopistolta leirilohkon nimi on Uittaja
Laavulle mahtuu nukkumaan 10 henkeä, mutta teltta-alueelle mahtuu tarpeeksi väkeä.
Omat wc-paperit mukaan.

MAJOITTUMINEN HINNAT / HENKILÖ

- kaksi yötä oppilasasuntolassa	40 € yhteensä
- yksi yö oppilasasuntolassa	20 €
- kaksi yötä laavussa tai teltassa	10 €
- yksi yö laavussa tai teltassa	5 €

RUUAT

- pe iltapala	10 €
- la aamupala, lounas, kahvit, päivällinen ja iltapala	41 €
- su aamupala	10 €

OSALLISTUMISMAKSU 15 € / henkilö, jos ilmoittautuminen tapahtuu 19.5.2013 mennessä osallistumismaksu on 20 € / henkilö, kun ilmoittautuminen tapahtuu 20.5.-19.7.2013.
Jos osallistuja on alle 15 vuotta, häneltä ei mene ollenkaan osallistumismaksua, eikä telttamajoitusmaksua.

MAKSUT LUOKTAN TILILLE: FI91 5612 1120 408908
Laita viestikenttään nimesi maksaessasi!

ILMOITTAUTUMINEN

Tiedustelut ja ilmoittautumiset 19.7.2013 mennessä Mikko Haapalalle puhelut klo 16 jälkeen p. 0400 239 591 ja mikko.haapala@gmail.com
Ilmoittautumisen yhteydessä kerrot majoitusmuodon ja ruoka-allergiat (sekä sen haluatko lauantaina
osallistua potkulautailuun = 20 €).
Suorittamalla maksun 19.7.2013 mennessä varmistat osallistumisesi. Vain ajoissa ilmoittautuneille on ruokaa. Ei käteismaksua.
Peruttaessa ilmoittautuminen pidätämme osallistumismaksun toimistokulujen kattamiseksi.

TERVETULOA EVOLLE TOIVOTTAA TUNTURIKERHO LUOKTA

KERHOVIIKOT LAPIN KÄMPILLÄ



VUOSI 2013

1.6. - 29.6.	Talkoot, Susikyrö
22.6. - 29.6.	Geatkin kerhoviikko, Susi-Kiisa
13.7. - 20.7.	VaVa-leiri, Susikyrö
10.8. - 17.8.	Kumpen kerhoviikko, Susi-Talas
10.8. - 31.8.	Talkoot, Susikyrö
31.8. - 7.9.	Geatkin kerhoviikko, Susikyrö
31.8.- 7.9.	Kavtsin kerhoviikko, Susi-Kiisa
7.9. - 14.9.	Ovtsin kerhoviikko, Susikyrö
7.9. - 14.9.	Login kerhoviikko, Susi-Talas
14.9. - 21.9.	Vihttan kerhoviikko, Susikyrö
14.9. - 21.9.	Owlan kerhoviikko, Susi-Kiisa
1.10. - 6.10.	Susiaiset, Susikyrö



AIHKI

Ylevät tunturit, kumisevat kankaat,
kuukkeli ja lapintiainen, poronkellon kalkatus.
Siinä ovat puitteet Susikyrölle ja aihkille.
Tule nauttimaan

Aihkin varatut viikot tänä vuonna ovat:
22-26, 28, 29, 32-35, 37-41
Marras- ja joulukuun varaamiset ovat alkaneet.

Tarkista vapaat viikot Tunturiladun nettisivuilta.

Vuorokausimaksu on 20,00 €/koko mökki.
Varaukset Raimo Pahkala 040 839 6638
raimo.pahkala@nic.fi



Yövy Nokipannussa:)

Matkalla pohjoiseen tai takaisin. Lapin oikotien (tie 78) varressa. B&B majoitus, runsas aamupala ja sauna.
Suomen Ladun jäsenille -5%.
Melontamahdollisuus lijoella.
Kaiken keskellä!

Nokipannu Oy
Puolangantie 1148, Pudasjärvi
www.nokipannu.net puh. 0400 166 655

GEATKI MYY AHMA-louetta jälleen.

Pentu-Ahma aukkoleveys n. 3 m, suojasyvyys 1,5-1,7 m, korkeus 1,8-1,9 m, hinta **55,-.** Ahma aukkoleveys 3,8 m, suojasyvyys 2 m, **60,-.** Ahmaa myös pohjakankaalla. **75,-**.
Hintoihin lisätään toimitusmaksu.



Tied. Aarno Lehtisalo
p. 0440 195 002
aarno.lehtisalo@gmail.com

Pallas-Ounastunturit kansallispuiston suojissa 75 vuotta

Suomen ensimmäiset kansallispuistot perustettiin vuonna 1938. Toinen perustetuista, eli Pallas-Ounastunturin kansallispuisto elää ja voi hyvin. 75 vuoden kehityksen jälkeen nykyinen Pallas-Yllästunturin kansallispuisto jatkaa toimintaa alkuperäisellä perustalla, mutta laajennettuna Ylläksen suuntaan.

Vuonna 2012 Suomen suosituimmassa puistossa vieraili peräti 473 000 kävijää ja kansallispuisto on kestävän luontomatkailun suunnannäyttäjä.

Pallas-Yllästunturi on aktiivinen kansallispuisto, jossa järjestetään lähes sata tapahtumaa juhlavuonna.

Matkailun edellytykset kehittyvät vuosi vuodelta ja niitä ohjataan yhteistyössä alueen ja elinkeinojen kanssa. Kehittämistä tehdään ympäristöministeriön polkujen ja rakenteiden laadun parantamishankkeen lisäksi peräti kolmen eri EU:n rahoitushankkeen tuella.

Hankkeiden tavoitteena on kehittää uusi luontomatkailukonsepti. Kylästä kylään matkailussa kansallispuiston reittejä vaelletaan vain kevyet päiväevät mukana ja yöt vietetään kansallispuiston reunoilla matkailuyrittäjien hoivissa.

VAVA-LEIRI SUSIKYRÖSSÄ 14.-20.7.2013!

Isovanhempien ja lasten leiri järjestetään 7. kerran Susikyrön hienossa tunturi-maisemassa. Leiri alkaa su-iltana ja päättyy la-aamuna.
Leirin teemana on yhdessäolemisen, yhdessätekemisen ja yhdessävaeltamisen ilo: mm. pelejä/leikkejä/askartelua, kalastusta, retkitaitojen opettelua, halukkaille tunturivaellus yön yli, iltanuotiot missä myös leiriläiset saavat esittää ohjelmaa sekä leirin päätteeksi leirikaste.
Ruokailu: Leirikokit valmistavat aamiaisen, lounaan, päivällisen ja iltapalan. Mummojen ja vaarien "huoleksi" jäävät vain pikkuhyvät.
Varusteet ja majoittuminen: Osallistujat huolehtivat itse varusteistaan.
Ilmoittautuneille lähetetään leirikirje kesäkuun alussa, missä on tarkemmat varuste- ym. ohjeet. Sisämajoitusmahdollisuus.
Ilmoittautumiset ja tiedustelut 1.6.2013 menn. Meeri Näätänen naatanen.meeri@telemail.fi ja /tai p. 0400 674 081. Mummo/vaari, kerro ilmoittautuessa yhteystietosi (puh., sähköpostiosoite ja/tai postiosoite), mukana tulevan lapsen/lapsien ikä ja lapsen huoltajan yhteystiedot, ruoka-aineallergiat, miten majoitutte ja mahdolliset toiveesi leirin suhteen.
Maksut: Osallistumismaksu on 50€/hlö. Lisäksi kämppämaksu aikuisilta 6€/yö. Maksetaan 15.6.2013 mennessä Kumpen tilille Nordea 104035-355429 tai IBAN FI3410403500355429 tiedoksi kenttään merkintä vava-2013 ja maksavien nimet.

Lämpimästi tervetuloa!
Järj: Tunturikerho Kumpen kokeneet leiri- ja retkenvetäjät



KAUPPA AUKI

Tunturiladun tarvikkeita voi tilata yhdistyksen rahastonhoitajalta: marja-liisa.maki@pp.armas.fi tai 040 718 1719. Tarvikkeet toimitetaan postitse tai sopimuksen mukaisesti. Tarvikkeita on myynnissä myös Tunturiladun yleisissä tapahtumissa.

MYYTÄVÄT TARVIKKEET	á
Hihamerkki	1,70
Pinssi	1,70
Susimerkki	5,00
Susimerkki nauhalla	6,80
Tunturilatu-tarrat (12 pientä tarraa)	2,00
Tunturilatu-tarra (iso)	1,30
Viiden vuosikymmenen vaellus kirja	15,00
Kuudes vuosikymmen	15,00
Historiikit (kaksi kirjaa)	25,00



Susimerkit myydään vain vihityille susille.

Kämppien avaimen voi lunastaa kaksi vuotta Tunturiladun jäsenenä ollut henkilö. Avaimen lunastushinta on 120 e. Avainanomuslomakkeita saa yhdistyksen rahastonhoitajalta. Avain toimitetaan postiennakkona.

MAKSUASIOISTA
Tunturiladun pankkitili on Tapiola pankki IBAN FI07 3636 3002 7875 88 BIC TAPIFI22. Tälle tilille maksetaan kaikki Tunturilatua koskevat maksut paitsi jäsenmaksut. Jäsenmaksut maksetaan jäsenmaksulaskun mukaiselle pankkitilille.

KÄMPPIEN KÄYTTÖMAKSUT
Kämppämaksuja suoritettaessa käytetään viitenumeroita. Kämpillä on edelleen rahalippaat, johon maksun voi suorittaa. Kämppämaksu vuonna 2013 on 6 e/ hlö/vrk.
Vanhempien mukana olevilta alle 12-vuotiailta ei peritä kämppämaksua.
Kämppien viitteet: Susikyrö 505, Susi-Talas 602, Susi-Kiisa 709.

Susi-Oskaria voi vuokrata perhekäyttöön 30 e/vrk. Varaukset yhdistyksen sihteeriltä: iitu.gerlin@kolumbus.fi, 040 707 4598 (varmimmin tekstiviesti).

Varauskämppä Aihkin varaukset: raimo.pahkala@nic.fi, 040 839 6638. Aihkin kämppämaksu on 20 e /vrk/koko kämppä. Aihkin viite 806.

TUNTURILATU

Tunturilatulaisten jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Julkaisija: Tunturilatu ry
Päätoimittaja:
Timo Tulosmaa, Elianderinkatu 8 C 10, 33230 TAMPERE
puh. 040 744 0565
timo.tulosmaa@gmail.com
Toimitussihteeri:
Satu Ojala, Huittisten Sanomalehti Oy, Pl 36, 32701 HUITTINEN
pt. 045 327 5650, pk 050 5234 844
satu.ojala@lauttakyla.fi
Tunturilatu-lehden oma sähköpostiosoite:
tunturilatu@huittistensanomalehti.fi
Tiedotustoimikunta:
Satu Ojala (pj), Timo Tulosmaa, Juhana Häme, Iina Auterinen, Iitu Gerlin
Ilmoitushinnat:
0,60 euroa pmm,
¼ sivu 290 euroa,
½ sivua 540 euroa
Koko sivu 900 euroa
Sivunvalmistus ja taitto:
Huittisten Sanomalehti Oy
Painopaikka:
Westpoint. Rauma

Ilmestymisaikataulu 2013:

Numero	Aineistopäivä	Lehti jäsenillä
3	**2. 8.**	**20. 8.**
4	**9.11.**	**27.11.**

Osoitteen- ja nimenmuutokset:
Tunturilatu ja kerhot ja myös Suomen Latu saavat kotimaan muutokset Väestörekisterikeskukselta, mikäli henkilö ei ole kieltänyt tietojensa antamista. He, samoin kuin ulkomaille muuttavat tai siellä olevat, lähettävät itse muutosilmoituksensa jäsensihteerille:
Tiina Loisa
Konalantie 43 A 7,
00390 HELSINKI,
tiina.loisa@saunalahti.fi

SUOMEN LATU

YMPÄRISTÖMERKKI MILJÖMÄRKT
441 800
Painotuote

Kumpe vietti ruskaviikkoa Jeriksellä ja Pallaksella



Laukukeron rinteellä.

Jatkoa lehdestä 1/2013

Laukupalon reunan kautta soita sivuten jatkoimme aamulla Laukukeron jo alhaalta havumetsästä asti jyrkälle rinteelle, kovassa tuulessa sen huipulle ja jyrkän kivikon kautta alas.

Taivaskeron ohi kävelimme merkitylle reitille ja sen kautta yöpymispaikkaamme Rihmakuruun. Sinne tulivat yllättäen myös lyhyen reitin vaeltajat, jotka aikoivat ensin olla yötä Sarvijärvellä.

Seuraavana päivänä muutama poikkesi Jäkäläkerolla, jonka jälkeen kokoonnuimme Nammalakuruun. Sen kotabaarin tuoretta kahvia ja herkullisia lämpimiä munkeja ei voitu millään vastustaa.



Kellotapuleila näkyy myös komeita kivikkoreunuksia.

Harjanteella ennen Montellin majaa tuli yllätys. Alkoi kaivinkoneella tehty uusi polku, jota oli kyllä hyvä kävellä, mutta kuten arvelimme, niin palatessa sateella se oli ikävää liejukkoa, jonka vieressä oli parempi kävellä.

Kunhan polku huuhtoutuu kunnolla viimeistään keväällä, niin se varmaan paranee, koska isommat kivet oli murskattu ilmoituksen mukaan.

Samanlainen polku nousi rinnettä vähän eteenpäinkin majalta ja lisäksi alas Vuontisjärveä kohti oli kone parasta aikaa töissä. Lyhyen vaelluksen porukka sanoi jälkeenpäin, että palatessa sateella rinnepolku oli aika paha kulkea.

Ylitimme Vuontiskeron, siirryimme Lumikurun kohdalla Kyrön paliskunnasta Näkkälän paliskuntaan ja ihailimme korkealta näkyviä maisemia sekä itään että länteen päin. Kovanousuisen Lumikeron yli siirryimme Suaskuruun ja lopulta Hannukuruun.

Siellä olimme kaksi yötä, koska teimme valillä päiväretken ilman rinkkoja. Heräsimme sumusäähän, jota kesti koko päivän. Loppupäivästä tuli hiljaista sadetta, mutta kaikkien mielestä päiväretki oli onnistunut.

Näimme monia mielenkiintoisia kohteita ja paikkoja Hannukurulla, Kellotapuleilla, Hietajärvellä, Punkaharjulla, Pippovuomassa ja erikoinen oli myös usean kilometrin pituinen tasanne Pippokeron kupeella, jota pitkin palasimme takaisin Hannukurun äärelle.

Korkeille paikoille päiväretkellä ei kannattanut mennä, koska näkyvyys oli parhaimmillaan puolisen kilometriä, aamulla lähtiessämme vain sata metriä.

Paluuvaellus alkoi pilvisessä tihkusäässä, joka muuttui ylempänä sateeksi. Tuuli oli tuntureilla hyvin voimakasta ja sade tuli vaakasuoraan, ajoittain vielä suuntaa vaihtaen. Sadevaatteet oli pakko olla päällä jo kolean tuulen vuoksi.

Osa piti jonkinlaista kalvopukua, mutta ainakin osa läpäisi tuulen paineessa vettä, joten vaatteet eivät kastuneet pelkästään hiestä. Tuulen suojaa ne kuitenkin antoivat.

Muutama jäi tekemään päiväruoan Nammalakurussa, toiset jatkoivat suoraan yöpymispaikalle Rihmakuruun, jossa oli aikaa kuivatella vaatteita kodassa.

Nammalakurun pysähdyksen aikana alkoi kuitenkin auringonpaiste, jonka ansiosta päällä olevat vaatteet kuivuivat kokonaan lopputaipaleella. Vain kengät jäivät märiksi, eikä niitä voinut kuivata loppupäivien aikana, koska ne kastuivat joka tapauksessa varvikossa.

Kalvokengissä on se huono puoli, että ne rupeavat vuotamaan joskus jo ensimmäisen vuoden kuluessa. Muovipussit sukkien päällä olivat hyvä tilapäisratkaisu. Itse olen käyttänyt usein saappaissa sekä kesällä että talvella muovipussia alimman ohuen sukan päällä, jolloin vain alin sukka kastuu ja saappaat päällimmaisine sukkineen pysyvät kuivina.

Seuraavana päivänäkin oli kostea keli. Sade lakkasi kuitenkin vähitellen. Sumupilvi peitti ylemmät rinteet, joten näkyvyyttä ei ollut.

Kävelimme Pallaksen reittiä vanhan hotellin tasanteelle, josta poikkesimme poroaitaukselle. Hotellilta päin tuli isoja porukoita vastaan, bussilasti aina jonossa oppaineen.

Osa käveli melko heppoisilla vaatteilla ja pikkukengillä polkua ylöspäin. Oli kuulemma luvattu, että klo 12 alkaa auringonpaiste, mutta ei se alkanut ennen klo 15, joten he eivät nähneet sumupilvessä mitään ylempänä, mutta eipä ryhmämatkoilla ennakkoon voi säätä varmistaa.

Keskustelimme poroaidalla porotalouden pääpiirteistä ja näimme samalla, kun poroja ruvettiin ajamaan aitausta kohti mönkijöiden ja koirien avulla. Porotalous oli tavallaan koko ajan vaelluksen asiateemana ja siihen liittyen kävimme vielä läpi koko korvamerkkijärjestelmän Mustavaaran autiotuvalla ennen lopputaivalta.

Mustavaaran maja on idyllinen pieni mökki ovettomine eteisineen ja turvekattoineen. Jopa joulukuusi kasvoi katolla valmiina odottamassa mahdollisia rauhaisan joulun viettäjiä, johon pieni kämppä sopisi mainiosti.

Maisemataulukin kämpässä oli suoraan maalattu seinähirsiin. Vieressä on jo kauan sitten ränsistynyt poroaita. Paikan vanhaan perinteeseen liittyy vimpa takaseinällä suojassa räystään alla.

Sammaltunturilla oli hyvin varustettu Ilmatieteen ja Metsäntutkimuslaitoksen yhteinen havaintoasema, johon tutustuimme päällisin puolin, kun virkailija ehti poistua asemalta.

Tästä olikin enää lopputaival jäljellä Sammaltunturein yli ja Keimiön kuvetta perille Jerissuvantoon.

Sääolosuhteet vaihtelivat melkoisesti ja maastossa oli väliin koviakin osuuksia, mutta nämäkin tuntuivat mukavilta kokemuksilta. Suurin ansio kaikin puolin onnistuneesta vaelluksesta kuuluu hyvälle porukkahengelle.

Teksti ja suurin osa kuvista: Jouko Koivu



Luonnon kauneutta. Kuva: Johanna Nevalainen.



Hietajärvellä näkyy vanhaa ja uutta. Kotalaavu oli rakenteilla rantaan.



Yksi malli koirarinkoista. Kuva: Johanna Nevalainen.



Yksi Suomen suurimpia muurahaispesiä, korkeutta 2,5 m ja leveyttä vielä enemmän. Kuva: Johanna Nevalainen.



Mustavaaran idyllinen autiomaja sopisi rauhalliseen joulun viettoon. Joulukuusi oli jo valmiina katolla.



Erikoinen oli myös Pyhäjoen suvannon suorakulmainen niitty.



Mustavaaran autiomajan hirsiseinään H. Suojoki oli maalannut taulun.



Kaunis Pippovuoma näkyi Punkaharjun lintutorniin sumunkin läpi. Kuva: Johanna Nevalainen.